

Natuurwaardenonderzoek

Nieuwe Deventerweg 24 e.o. in Zwolle

In het kader van de Flora- & Faunawet

Colofon

Natuurwaardenonderzoek Nieuwe Deventerweg 24 e.o. in Zwolle

In het kader van de Flora- en faunawet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Antea Group
Contactpersoon: R. Nijmeijer

Projectnummer en versie: 887, versie 1.0		Status: Concept
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 26-9-2016
Ligging projectgebied: Nieuwe Deventerweg 24 e.o.		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

[@natuurbankOverijssel](https://twitter.com/natuurbankOverijssel)

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding.....	4
2. Het plangebied	5
2.1 Situering	5
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	5
3 Voorgenomen activiteiten.....	7
3.1 Algemeen	7
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten	7
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer	7
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied	8
4. Gebiedsbescherming	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied	8
4.3 Natuurnetwerk Nederland	9
4.4 Slotconclusie.....	10
5. Soortenbescherming; het onderzoek.....	11
5.1 Methode.....	11
5.2 Verwachting	12
5.3 Resultaten	12
5.4 Toetsingskader	14
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	14
5.6 Historische gegevens.....	16
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	16
6. Conclusies en advies.....	17

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een voormalige boerderij en ontwikkeling van het erf en achterliggende agrarische percelen voor woningbouw aan de Nieuwe Deventerweg 24 in Zwolle. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied, beschermd natuurgebied en het Nationaal Natuurnetwerk.

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige beschermde amfibieën-, grondgebonden zoogdier-, vleermuis- en vogelsoorten. De in het plangebied voorkomende amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten staan hoofdzakelijk vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. De steenmarter, welke het plangebied mogelijk benut als foerageergebied, staat vermeld in tabel 2 van de Ff-wet. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor deze soorten.

Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten zijn, met uitzondering van de huismus, alleen de bezette nesten (eieren en jonge vogels) beschermd, niet de oude nesten. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Het plangebied wordt beschouwd als functioneel leefgebied van de huismus. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet is vereist om de rust- en nestplaatsen en foerageergebied weg te mogen halen.

De paardenstal vormt een paarverblijf en vermoedelijk ook een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Deze verblijfplaats is jaarrond beschermd en om het gebouw te mogen slopen is een ontheffing van de Ff-wet vereist.

Onderdeel van de ontheffingsaanvraag voor zowel de huismus als gewone dwergvleermuis is een projectplan waarin mitigerende maatregelen vermeld staan voor behoud van de betreffende essentiële onderdelen van het functionele leefgebied van deze soorten.

Het plangebied ligt niet in, of direct naast het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000gebied. Door uitvoering van de voorgenomen activiteit wordt het areaal Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied niet verkleind en wordt de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

De Flora- en faunawet, de Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet vormen (m.b.t. beschermde flora- en faunawaarden) geen belemmering voor uitvoering van de voorgenomen plannen. Gelet op de betreffende soorten en de te nemen mitigerende maatregelen is er geen reden om te veronderstellen dat de ontheffing ex. art. 75C niet verleend zou worden.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor de sloop van een voormalige boerderij en ontwikkeling van het erf en achterliggende agrarische percelen voor woningbouw aan de Nieuwe Deventerweg 24 in Zwolle. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied, beschermd natuurgebied en het Nationaal Natuurnetwerk.

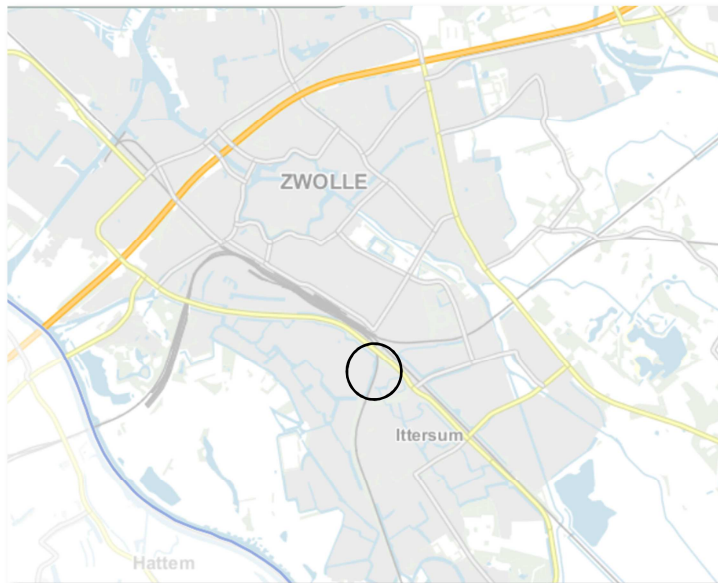
Toepasbaarheid

De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten. Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Ff-wet gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan. Ten tweede wordt aangegeven in deze rapportage op welke wijze de voorgenomen activiteit in overeenstemming met de Ff-wet uitgevoerd kan worden. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet vereist is.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd op het adres Nieuwe Deventerweg 24 in Zwolle. Het ligt aan de zuidzijde van de stad Zwolle en wordt begrensd door de spoorbaan Deventer-Zwolle aan de westzijde, de achtertuinen van de woningen aan de Mgr Nolenslaan aan de zuidzijde, de achtererven van woningen aan de Nieuwe Deventerweg aan de oostzijde en achtererven en volkstuintjes aan de noordzijde. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven met de zwarte cirkel.

Globale ligging van het plangebied; deze wordt op bovenstaande afbeelding met de cirkel aangeduid. (bron: Provincie Overijssel).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit agrarische cultuurgrond, voormalig agrarische bebouwing, erfverharding en een eenvoudige siertuin. In het plangebied staan een voormalige boerderij welke bestaat uit een woning met achterdeel, een vrijstaande stenen schuur, een houten loods en een éénroedige hooiberg. De achterdeel en de stenen schuur beschikken over een steens muur, de woning beschikt vermoedelijk over een holle spouwmuur. De boerderij heeft een van binnenuit beschoten kap, de overige gebouwen beschikken niet over een beschoten kap. De agrarische cultuurlanden waren in 2016 in gebruik als grasland. Deze zijn enkele malen gehooïd waarbij het maaisel is afgevoerd. Aan de noord- en voorzijde van de boerderij staat wat bosschage en aan de voorzijde ligt een gazon. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

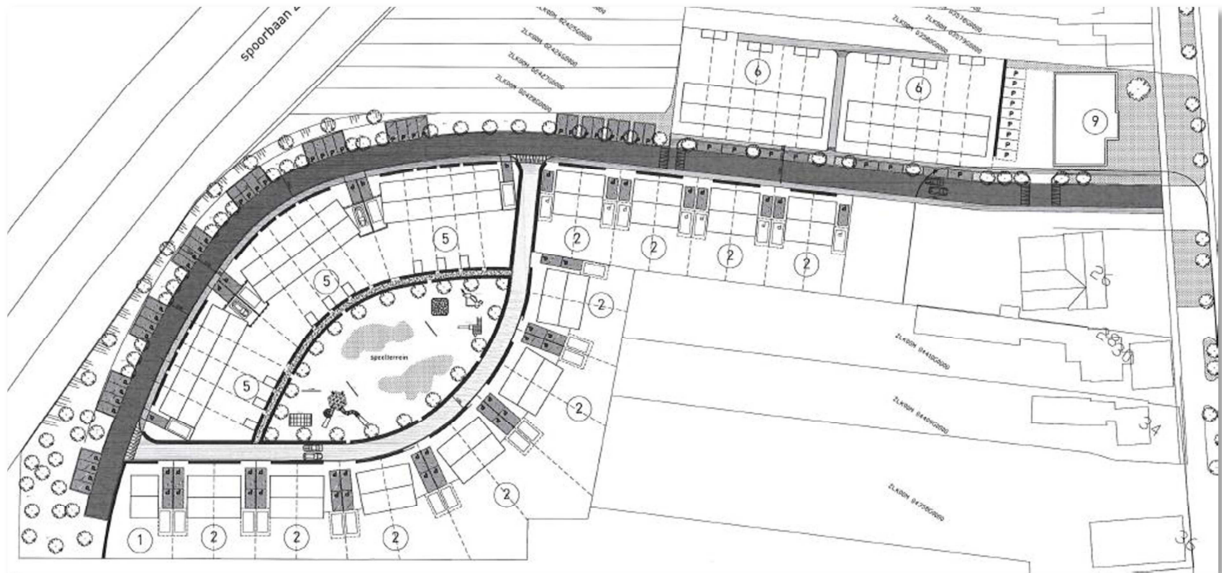

Detailopname van het plangebied (Bron: Provincie Overijssel)

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het voornemen is om alle bestaande bebouwing in het plangebied te slopen en het plangebied in te richten ten behoeve van woningbouw. In het plangebied worden woningen gebouwd en een ontsluitingsweg aangelegd. Op onderstaande afbeelding wordt de nieuwe wenselijke inrichting van het plangebied weergegeven.

Wenselijk eindbeeld van het plangebied. bron: Antea Group

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Flora- en faunawet:

- Slopen bebouwing
- Rooien beplanting
- Bouwrijp maken plangebied
- Bouwen woningen & aanleggen ontsluitingsweg

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, stof en trillingen door sloop- en bouwwerkzaamheden.

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door

de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Beoordeling van de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op beschermd natuurgebied buiten het plangebied. Aangenomen wordt dat de uitstoot van uitlaatgassen als gevolg van verkeer van en naar het plangebied na oplevering van het werk niet leidt tot aantasting van de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedssfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

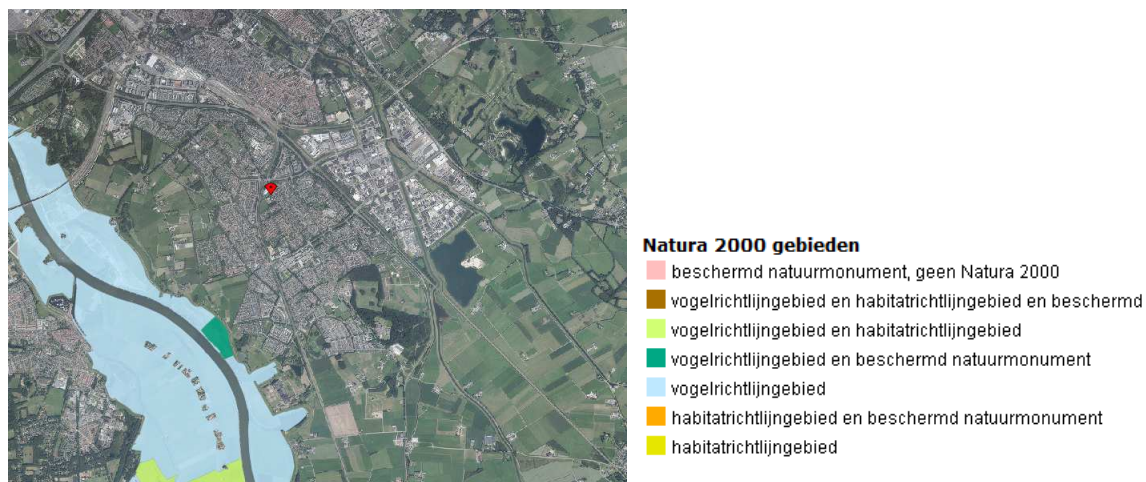
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS genoemd).

4.2 Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied en Beschermd Natuurmonument-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt niet in, of direct naast een Natura 2000-gebied. Circa 1,4 kilometer ten zuidwesten van het plangebied ligt het Natura2000-gebied Rijntakken, deelgebied Uiterwaarden IJssel. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura 2000-gebied nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid en Natura2000-gebied wordt met de gele kleur aangeduid. (bron: Provincie Overijssel)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. Dat betekent dat de voorgenomen activiteit geen negatief effect op gebieden erbuiten heeft.

Conclusie

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

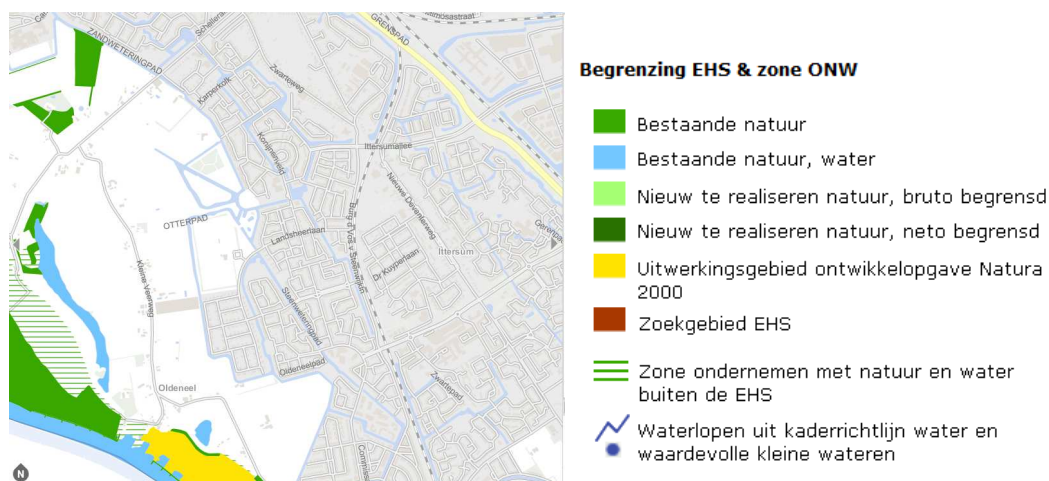
4.3 Natuurnetwerk Nederland

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN” waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde NNN-spelregels: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het NNN

Het plangebied ligt niet in of direct naast gronden die tot het NNN behoren. Gronden die tot het NNN behoren liggen op minimaal 1,4 kilometer afstand van het plangebied. Op onderstaande kaart wordt de ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van het NNN en waardevolle wateren nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de rode marker aangeduid. (Bron: Provincie Overijssel)

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect op gebieden buiten het plangebied heeft. De voorgenomen activiteit heeft daarom geen negatief effect op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het NNN.

Conclusie

De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op het NNN. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied behoort niet tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied. Omdat de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit lokaal is, heeft deze geen negatief effect op beschermde gebieden erbuiten. Er is geen nader onderzoek vereist in het kader van gebiedsbescherming.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op in totaal 8 maal bezocht op zes verschillende dagen; 3 maal specifiek voor huismussen en vier maal specifiek voor vleermuizen en kleine zoogdieren. Éénmaal is een gecombineerd bezoek aan het gebied gebracht.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- 8 veldbezoeken (verdeeld over vroege ochtend, late ochtend, middag, avond en nacht)
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. waarneming.nl, telmee.nl, internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- Atlas van de zoogdieren van Overijssel (Douma 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen. Er is in het onderzoeksgebied specifiek gekeken naar de functie van het plangebied voor de huismus. Op 14 september zijn de gebouwen in het plangebied aan de binnenzijde geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten en rustplaatsen van de huismus. In onderstaande tabel wordt het bezoekschema voor onderzoek naar de huismus weergegeven.

<i>Datum</i>	<i>Periode van de dag</i>	<i>Weersgesteldheid</i>
7 juni 2016	Vroege avond	Geschikt
10 juni 2016	Late ochtend	Geschikt
22 juni 2016	Middag	Geschikt
14 juli 2016	Ochtend	Geschikt
14 september	Vroege avond	Geschikt; tevens gebouwen geïnspecteerd vanaf de binnenzijde

Grondgebonden zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Er is onder andere gekeken naar graaf, vraat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en holen. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Het onderzoeksgebied is onderzocht op de functie voor vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol (RVO, 2014). Er zijn in totaal vier bezoeken aan het plangebied gebracht waarbij met behulp van een batdetector (Petterson D240x) de aanwezige vleermuizen op naam zijn gebracht. Op 14 september zijn de in het plangebied aanwezige gebouwen visueel onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen. Er is gekeken naar sporen die duiden op een vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen zoals uitwerpselen, prooiresten en dode dieren).

Op basis van landschappelijke kenmerken is het plangebied beoordeeld op de potentiële geschiktheid als leefgebied voor vleermuizen. In onderstaande tabel wordt het bezoekschema voor onderzoek naar de huismus weergegeven.

Datum	Periode van de dag	Weersgesteldheid
7 juni 2016	Avond	Geschikt; half bewolkt, 23 °C, windstil
22 juni 2016	Avond	Geschikt; half bewolkt, 20 °C, windstil
14 juli 2016	Vroege ochtend	Geschikt; bewolkt, 18 °C, windstil
22 augustus	Middernacht	Geschikt; half bewolkt, 19 °C, wind 2-3 Bft
14 september 2016	Avond	Geschikt; bewolkt, 23 °C, windstil. Tevens gebouwen geïnspecteerd vanaf de binnenzijde

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen en op basis van landschappelijke kenmerken kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Dagvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde dagvlinders omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde dagvlindersoorten ontbreekt en het plangebied geïsoleerd en op enige afstand van bekende vlieggebieden van beschermde soorten ligt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor beschermde libellensoorten ontbreekt.

Kevers en mieren

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde kever- en mierensoorten omdat functioneel leefgebied voor beschermde kevers en mieren ontbreekt.

Vissen en kreeftachtige

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vissensoorten en kreeftachtige omdat potentieel leefgebied voor deze soorten ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied is het aannemelijk dat onderstaande soortgroepen in het gebied voorkomen:

- Vogels
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen
- Amfibieën

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die vastgesteld zijn of die in het plangebied aanwezig zijn, worden in deze paragraaf besproken.

Vogels

Er zijn in het plangebied verschillende broedvogelsoorten vastgesteld, waaronder vink, huismus, merel, houtduif, tjiftjaf, heggenmus en koolmees. Deze soorten nestelen in gebouwen, bomen en struiken of dichte vegetatie op de grond. Er zijn enkele oude nesten aangetroffen van houtduif en merel in de te slopen bebouwing. Tot voor korst nestelde ook de boerenzwaluw in de stal in het gebied (mond. Med.

buurtbewoner). Onder het dak van de boerderij nestelen zes paar huismussen. Het agrarisch cultuurland wordt benut als foerageergebied door houtduiven, spreeuwen en huismussen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek aanwijzingen gevonden dat het plangebied tot het functionele leefgebied van soorten als huisspitsmuis, veldmuis, mol en konijn behoort. Gelet op de landschappelijke karakteristieken en het gevoerde beheer is het aannemelijk dat het plangebied tevens tot het functionele leefgebied van soorten als bosmuis, bruine rat, egel, bunzing, steenmarter en bosspitsmuis behoort. Deze soorten benutten het plangebied als foerageergebied en mogelijk bezetten deze soorten, met uitzondering van de steenmarter, ook vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied.

De hooizolder van de oude boerderij is onderzocht op de aanwezigheid van steenmarters. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat steenmarters de gebouwen benutten als rust- en/of voortplantingslocatie.

Vleermuizen

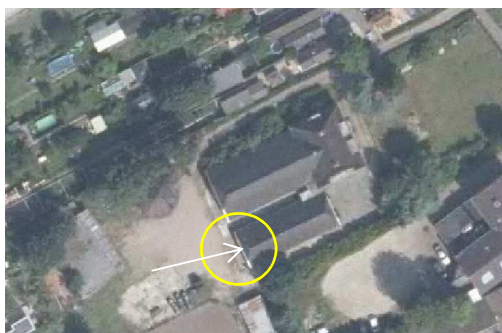
Foerageergebied

Tijdens alle bezoeken zijn 1-5 gewone dwergvleermuizen waargenomen die in en rond de beplanting en de bebouwing in het plangebied foerageerden. Het meest frequent foerageerden deze vleermuizen rond opgaande beplanting langs de randen van het plangebied, waaronder de spoorzone. Op 22 juni werden drie laatvliegers waargenomen die over het plangebied vlogen. Deze laatvliegers vertoonden geen verbondenheid met het plangebied. Vermoedelijk waren deze vleermuizen op weg naar foerageergebied buiten het plangebied.

Mogelijk zullen ook soorten als gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis de beplanting langs de randen van het plangebied en het grasland benutten als foerageergebied. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer heeft het plangebied een beperkte betekenis voor vleermuizen als foerageergebied

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek op 14 september werd een mannetje gewone dwergvleermuis waargenomen welke met enige regelmaat werfroep liet horen rondom de zuidgevel van de stenen schuur. Op basis van het waargenomen gedrag is het aannemelijk te veronderstellen dat dit mannetje een paarverblijf in de gevel van de schuur bezet. In de buitengevel zijn enkele kleine gaten, net onder de gevelbetimmering zichtbaar. Het is aannemelijk dat dit mannetje hier ook een zomerverblijfplaats bezet.

Aanduiding van het paarverblijf van de gewone dwergvleermuis in de zuidelijke schuur.

Vliegroutes

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute van vleermuizen.

Amfibieën

Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen, maar het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische soorten als gewone pad, bastaardkikker, bruine kikker en kleine watersalamander behoort. Deze soorten benutten de

buitenruimte van het plangebied mogelijk als foerageergebied tijdens de nachtelijke uren en een enkel dier benut het plangebied mogelijk als winterrustplaats, maar amfibieën bezetten geen voortplantingslocaties in het plangebied. Gelet op de ligging van het plangebied op enige afstand tot geschikte voortplantingswateren, is het aantal amfibieën in het plangebied vrij beperkt.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Voor het doden, verwonden en verstoren van soorten van tabel 1 van de Ff-wet geldt een algemene vrijstelling indien de werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor doden, verwonden en verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt deze vrijstelling ook, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en -leefgebieden, evenals bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoren, doden of verwonden van deze soorten is een ontheffing noodzakelijk.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten op bouwplaatsen kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaar rond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Met uitzondering van de huismus, zijn van de in het plangebied nestelende soorten uitsluitend de bezette nesten beschermd; niet de oude nesten of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het rooien van beplanting en slopen van gebouwen waarin vogels nestelen, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is september-februari.

Het functionele leefgebied van de huismus, waaronder nest- en slaapplaats, foerageergebied en schuilgelegenheid, is jaarrond beschermd. Tot de beschermde waarden in het plangebied behoren in ieder geval de nest- en slaapplaatsen, foerageergebied en schuilgelegenheid voor de in het plangebied nestelende huismussen. De graslanden achter de boerderij zijn op bepaalde momenten in het jaar (na hooien – korte vegetatie) van belang voor huismussen die buiten het plangebied nestelen. De wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit voor deze huismussen is lastig te bepalen.

Om de woning te slopen en het plangebied te herontwikkelen tot een woonwijk is een ontheffing ex. Art. 75C van de Ff-wet vereist. Onderdeel van de ontheffingsaanvraag is een plan waarin wordt aangegeven hoe vervangende rust- en nestplaatsen, foerageergebied en schuilgelegenheid worden gecreëerd in het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdiersoorten. Soorten met een vaste rust- of voortplantingslocatie in het plangebied staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet of zijn niet beschermd (mol). Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, doden en verwonden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequenties in het kader van de Ff-wet. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Een gewone dwergvleermuis bezet een zomer- en paarverblijf in een te slopen gebouw in het plangebied. Deze verblijfplaats is volgens de Ff-wet jaarrond beschermd. Voor het verstoren en vernielen van een zomer- en paarverblijf van de gewone dwergvleermuis is een ontheffing ex. Art. 75C van de Ff-wet vereist. Onderdeel van de ontheffingsaanvraag is een plan waarin wordt aangegeven hoe vervangende verblijfplaatsen worden gecreëerd in de nieuwbouw in het plangebied.

Foerageergebied

Het plangebied wordt door verschillende vleermuissoorten in beperkte mate benut als foerageergebied. De betekenis van het plangebied als foerageergebied is beperkt en wordt door de voorgenomen activiteit niet aangetast. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Vliegroute

Het plangebied heeft geen functie als vliegroute voor vleermuizen. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Amfibieën

De in het plangebied voorkomende soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'verstoren, doden en verwonden' als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Amfibieën bezetten geen vaste rust- of verblijfplaatsen en worden door de voorgenomen activiteit niet verwond of gedood. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op deze overige beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Zoogdieren; grondgebonden soorten	Diverse soorten tabel 1, foerageergebied steenmarter (tabel 2)	Niet van toepassing	Geen
Broedvogels tijdens broedseizoen (1)	Diverse soorten	Artikel 9 + 12	Bebouwing slopen en beplanting rooien buiten de voortplantingsperiode van vogels.
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen, foerageergebied en schuilgelegenheid	Huismus	Art. 11	Ontheffing aanvragen van de verbodsbepalingen.
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	diverse soorten	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Gewone dwergvleermuis	Art. 10 + 11	Ontheffing aanvragen van de verbodsbepalingen.
Amfibieën	Geen soorten tabel 2-3	Niet van toepassing	Geen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend. Aanvullende informatie met betrekking tot de ecologische waarde van het plangebied is verkregen van enkele buurtbewoners met kennis van vogels, zoogdieren en vleermuizen.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6. Conclusies en advies

De voorgenoemde activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, doden en verwonden van soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten omgegaan dient te worden. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette- en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige beschermde amfibieën-, grondgebonden zoogdier-, vleermuis- en vogelsoorten.

De in het plangebied voorkomende amfibieën- en grondgebonden zoogdiersoorten staan hoofdzakelijk vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. De steenmarter, welke het plangebied mogelijk benut als foerageergebied, staat vermeld in tabel 2 van de Ff-wet. De voorgenoemde activiteit heeft geen wettelijke consequenties voor deze soorten.

Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten zijn, met uitzondering van de huismus, alleen de bezette nesten (eieren en jonge vogels) beschermd, niet de oude nesten. Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet verkregen worden omdat de voorgenoemde activiteit niet als een in de wet genoemd wettelijk belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Het plangebied wordt beschouwd als functioneel leefgebied van de huismus. Een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Ff-wet is vereist om de rust- en nestplaatsen en foerageergebied weg te mogen halen.

De paardenstal vormt een paarverblijf en vermoedelijk ook een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Deze verblijfplaats is jaarrond beschermd en om het gebouw te mogen slopen is een ontheffing van de Ff-wet vereist.

Onderdeel van de ontheffingsaanvraag voor zowel de huismus als gewone dwergvleermuis is een projectplan waarin mitigerende maatregelen vermeld staan voor behoud van de betreffende essentiële onderdelen van het functionele leefgebied van deze soorten.

Het plangebied ligt niet in, of direct naast het Natuurnetwerk Nederland of Natura2000gebied. Door uitvoering van de voorgenoemde activiteit wordt het areaal Natuurnetwerk Nederland of Natura2000-gebied niet verkleind en wordt de kwaliteit van deze gebieden niet aangetast.

De Flora- en faunawet, de Omgevingsverordening Overijssel en de Natuurbeschermingswet vormen (m.b.t. beschermde flora- en faunawaarden) geen belemmering voor uitvoering van de voorgenoemde plannen. Gelet op de betreffende soorten en de te nemen mitigerende maatregelen is er geen reden om te veronderstellen dat de ontheffing ex. art. 75C niet verleend zou worden.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art.75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.